

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

12.03.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 11 бер. Науковці та лідери думок обговорили у Києві способи роботи з колективною пам'яттю. – Інф.](#)

[Village Україна. – 2025. – 11 бер. В Україні запустили застосунок із мистецькими подіями. Анонси можна переглянути у трьох містах. – Яковенко І.](#)

Театр

[Україна молода. – 2025. – 12 бер. Реформатор та збурювач суспільної думки з Варшави Ян Клята провів режисерський майстер-клас у Києві. – Григоренко В.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 12 бер. У Нью-Йорку показали виставу про пробудження української культури в ХІХ сторіччі. – Інф.](#)

[Українська літературна газета. – 2025. – 12 бер. «Наші люди прекрасні у своїй боротьбі»: у Києві показали виставу «Незламні». – Інф.](#)

Музика

[NV. – 2025. – 11 бер. «Відтепер це твій меч». Культурний десант представив пісню Пам'ять про історію війни за незалежність. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 11 бер. FOR FREEDOM: Музей війни презентує історії іноземних добровольців, які захищають Україну. – Асадчева Т.](#)

[Україна молода. – 2025. – 12 бер. Гаряче «Серце». Інтерактив, що об'єднує і в горі, і в радості. – Мазуркова О.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2025. – 11 бер. Український фільм «Редакція» покажуть на Міжнародному кінофестивалі у Софії. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 11 бер. Фестиваль квір-кіно SUNNY BUNNY оголосив дати проведення. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 11 бер. Мій дорогий Тео. В Копенгагені відбудеться прем'єра стрічки військової Аліси Коваленко, в основі якої її листи до сина. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 11 бер. Від творців горору «Конотопська відьма». В Україні стартували зйомки зомбі-муві «Каховський об'єкт». – Інф.; Village Україна. – 2025. – 11 бер. Зомбі-горор про підрив Каховської ГЕС: автори «Конотопської відьми» почали зйомки нового фільму. – Яковенко І.; Укрінформ. – 2025. – 11](#)

бер. У Києві стартували зйомки зомбі-фільму «Каховський об'єкт». – Інф.

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2025. – 11 бер. Для киян і гостей міста проведуть безоплатні екскурсії, зокрема для людей із порушеннями слуху та ВПО. – Марків Н.

Література

День. – 2025. – 11 бер. Україна бере участь у Лондонському книжковому ярмарку. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 11 бер. На Лондонському книжковому ярмарку представлені 13 українських видавництв. – Інф.

Village Україна. – 2025. – 11 бер. «Катананхе», «Арабески». Це довгий список премії книжкових блогерів від фестивалю «Книжкова країна». – Головань Д.

Вечірній Київ. – 2025. – 11 бер. Стартував конкурс на здобуття Всеукраїнської літературно-мистецької премії «Київська книга року» – 2025. – Марків Н.; Укрінформ. – 2025. – 11 бер. Проходить конкурс на здобуття премії «Київська книга року». – Інф.

NV. – 2025. – 11 бер. Встань і вбий першим. У Києві пройде презентація книги лауреата Пулітцерівської премії про ліквідацію ворогів Ізраїлю. – Інф.

Український тиждень. – 2025. – 11 бер. Видання класики як предмет інтер'єру: що не так. – Петренко-Цеунова О.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 11 бер. Одеський художній долучився до спільноти європейських музеїв. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. –2025. – 11 бер. Український авангард повертає Київ на мистецьку мапу світу. – Резніченко В.

Україна молода. –2025. – 12 бер. Воїн, борець і переможець. У Києві відкрилася виставка «Наш Шевченко». – Пароваткіна Г.

Вечірній Київ. – 2025. – 11 бер. У столиці демонструють пейзажі місць України, де бував Тарас Шевченко. – Катаєва М.

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 11 бер. Схили київського фунікулера хочуть забудувати вже 20 років. Під загрозою також 200-річна садиба. – Головань Д.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 11 бер. Науковці та лідери думок обговорили у Києві способи роботи з колективною пам'яттю. – Інф.

У Києві серед лідерів думок, істориків та інших науковців відбулося відкрите обговорення способів роботи з колективною пам'яттю. Подію організувала платформа «Культурні сили». Модератором зустрічі виступив письменник, блогер та культурний діяч Остап Українець, військовослужбовець та учасник платформи «Культурні сили». «Останні роки в Україні в усіх обговореннях все більше і більше на перший план виходить саме тема пам'яті. Тема збереження того, що для нас дороге, та створення механізмів захисту від знищення того, що для нас дороге», – сказав він. Як зауважив театральний актор, режисер, драматург і телеведучий Влад Троїцький, ця війна не остання. «Якщо ми передамо нашим нащадкам тільки трагедію, ми передаємо їм опущені руки. А ці руки мають тримати зброю, тому що Росія прийде ще раз. І ще раз. І ще раз, доки вона взагалі буде існувати...», – зазначив він. Зі свого боку Владислав Ключков, генерал-майор запасу, начальник Головного управління морально-психологічного забезпечення ЗСУ, наголосив, що ми повинні розуміти пам'ять як психічний процес. Під час зустрічі відбувся допрем'єрний показ кліпу «Пам'ять», створеного «Культурними силами» на пісню поета та військовослужбовця Костянтина Вільного, бійця 47-ї окремої механізованої бригади. У зустрічі також взяли участь Наталія Кривда, голова наглядової ради УКФ, докторка філософських наук, професорка кафедри української філософії та культури КНУ; Рена Марутян, докторка наук з державного управління, професор кафедри глобальної та національної безпеки КНУТШ; Лілія Авер'янова, мати загиблого Героя України Андрія «Джуса» Пільщикова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3969383-naukovci-ta-lideri-dumok-obgovorili-u-kievi-sposobi-roboti-z-kolektivnou-pamattu.html>

Village Україна. – 2025. – 11 бер. В Україні запустили застосунок із мистецькими подіями. Анонси можна переглянути у трьох містах. – Яковенко І.

В Україні запустили застосунок ArtWizard з анонсами мистецьких подій. Наразі можна переглянути анонси заходів у Києві, Харкові та Львові. У переліку є вечірки, лекції, концерти, виставки, квартирники та інші події. Користувачі можуть фільтрувати події за датами і категоріями, ставити нагадування про події, купувати квитки, а також додавати місця або митців у «вибране». «Ми постійно розвиваємось, щоб допомогти знайти те мистецтво, яке буде до вподоби. А локальним митцям – нову аудиторію та підтримку», – зазначають на сайті ArtWizard. Застосунок можна завантажити на iOS та Android. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/business/news/360685-v-ukrayini-zapustili-zastosunok-iz-mistetskimi-podiyami-anonsi-mozhna-nbsp-pereglyanuti-nbsp-u-troh-mistah>

Театр

Україна молода. – 2025. – 12 бер. Реформатор та збурювач суспільної думки з Варшави Ян Клята провів режисерський майстер-клас у Києві. – Григоренко В.

Заняття для дев'яти українських режисерів у Києві провів польський режисер Ян Клята. Усього було подано 45 заявок. Цей кількадечний обмін майстерністю назвали візитом солідарності, який дав старт проєкту «Театр і політика: Лабораторія культурних трансформацій», ініційований незалежною платформою Cultura Moderna у партнерстві з Національним академічним драматичним театром імені Івана Франка. Гість – творець польського політичного театру, володар престижної Європейської театральної премії за «винайдення новітньої театральної мови». «Це важлива подія для нашого театального простору, – розповідає кураторка проєкту Марія Ясінська, – і вона стала можливою у першу чергу завдяки відкритості та солідарності Яна Кляти з Україною...». Ця режисерська лабораторія, сподіваються організатори, стане вікном можливостей для майбутньої українсько-польської співпраці. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3949/2006/188368/>

Укрінформ. – 2025. – 12 бер. У Нью-Йорку показали виставу про пробудження української культури в ХІХ сторіччі. – Інф.

Експериментальний театр LaMaMa на Мангеттені у Нью-Йорку поставив спектакль «Магія світла», який розповідає про пробудження української культури в Російській імперії в ХІХ столітті. Автори вистави – керівниця творчої групи «Яра» Вірляна Ткач, бандурист Юліан Китастий та лялькар Том Лі – відтворили обстановку другої половини позаминулого століття, коли російський цар ухвалив Емський указ про заборону української мови та культури. Через переплетіння гри ляльок та акторів вистава розповідає, як художник і етнограф Порфирій Мартинович зі Слобожанщини, натхненний піснями сліпих кобзарів, збирає і записує давні українські думи. А згодом стикається з тим, що публічне виконання їх обмежене царським режимом. Вистава подає історію першого концерту, на якому українські думи і бандура були представлені широкій громадськості в 1875 році – за рік до Емського указу. У концерті, що відбувся в Петербурзі, взяли участь сліпий кобзар Остап Вересай, композитор Микола Лисенко і його хор. У виставі використано поезію Сергія Жадана, який протягом багатьох років співпрацює з творчою групою «Яра». Як зазначається у релізі до спектаклю, котрий демонструється до 16 березня, постановка стала можливою завдяки коштам Ради мистецтв штату Нью-Йорк, департаменту культури міста та численних друзів «Яри». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3969563-u-nujorku-pokazali-vistavu-pro-probudzenna-ukrainskoi-kulturi-v-xix-storicci.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 12 бер. «Наші люди прекрасні у своїй боротьбі»: у Києві показали виставу «Незламні». – Інф.

Психотерапевтичну виставу «Незламні», створену за однойменною книгою Вікторії Покатіс, показали у київському Premier Palace Hotel 8 березня.

Сюжет заснований на реальних подіях. Над постановкою працював режисер та директор театру ВЕАТ Михайло Міскун. Вистава у жанрі психологічного театру фокусується на реальних історіях жінок, які за лічені тижні проходять через драматичні трансформації. Різноманітність характерів та силу духу героїнь передає яскравий акторський склад: Яніна Онищук, Анна Нитченко, Марина Клим, Дар'я Станкунова, Ірина Рождественська, Наталія Арутюнян, Катерина Арділес, Діана Овчар, Лариса Сопіна, Марія Бас, Діана Колесник, Ольга Мусієнко, Вікторія Костенко. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/nashi-liudy-prekrasni-u-svoij-borotbi-u-kyievi-pokazaly-vystavu-nezlamni/>

Музика

NV. – 2025. – 11 бер. «Відтепер це твій меч». Культурний десант представив пісню Пам'ять про історію війни за незалежність. – Інф.

«Культурний десант» і платформа «Культурні сили» продовжує випускати пісні, створені українськими військовими. Цього разу вийшов кліп на пісню «Пам'ять», яку написав воїн 47 ОМБр Костянтин Духновського із позивним «Ад'юнкт». За задумом режисера Микити Кваснікова, кліп має нагадувати про силу народної пам'яті, яка допомагає не складати руки і рухатися далі. У кліпі знялися акторка Ада Роговцева; воїн Сергій «Волина» Волинський; перекладач і військовий ЗСУ Остап Українець; поет, співак і військовий «Культурного десанту» Миколай Серга; учасники руху «Free Azov» та ін. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ada-rogovceva-znyalasya-u-potuzhnomu-klipi-pam-yat-vid-kulturnogo-desantu-video-50496875.html>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 11 бер. FOR FREEDOM: Музей війни презентує історії іноземних добровольців, які захищають Україну. – Асадчева Т.

Проект є присвятою кожному іноземному захиснику України. Виставка реалізується колективом Музею війни у співпраці з Фондом R. T. Weatherman. «Експозиція, яка привернула увагу громадськості, демонструє історії тисяч добровольців із понад 55 країн, які об'єдналися з українськими воїнами в захисті свободи та демократичних цінностей. Виставка містить фото, артефакти, документальні матеріали, а також особисті історії героїв, що показують мужність, самопожертву і глобальну солідарність», – розповідають куратори проекту. Фонд R. T. Weatherman Foundation – це неприбуткова організація, створена Елізабет Г. Везерман та Ендрю П. Дунканом. Фонд спеціалізується на роботі в кризових регіонах, виконуючи завдання, які часто залишаються поза можливостями інших. Виставка «FOR FREEDOM» / «ЗАДЛЯ СВОБОДИ» триватиме у Головному корпусі музею війни впродовж березня з можливістю продовження. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109703/>

Україна молода. – 2025. – 12 бер. Гаряче «Серце». Інтерактив, що

об'єднає і в горі, і в радості. – Мазуркова О.

У матеріалі – про проєкт Ukraine WOW «Серце України». Організатори до дня закоханих встановили обрамлене серце висотою 4 м й вагою понад 100 кг на Південному залізничному вокзалі. Усі бажаючі могли створити зізнання в коханні через QR-код близькій людині. У такому режимі Серце працювало до 17 лютого включно, а вже 24-го – вшанувало пам'ять тих, хто загинув через російську агресію. Зранку третіх роковин повномасштабного вторгнення Серце показало перші імена загиблих працівників Укрзалізниці. А до дев'ятої вечора того ж дня воно сяяло іменами більш як 700 людей, чиї серця завжди битимуться у спогадах рідних. Засновниці ГО Юлія Соловей та Ярослава Гресь розповіли, що інтерактивне серце – це перший проєкт на шляху до повернення найбільшої виставки-присвяти Україні Ukraine WOW. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3949/188/188349/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 11 бер. Український фільм «Редакція» покажуть на Міжнародному кінофестивалі у Софії. – Інф.

На 29-му Міжнародному кінофестивалі в Софії відбудеться показ комедійно-драматичного фільму «Редакція» режисера Романа Бондарчука. Фільм буде показано у програмі «Двигун Правди», яку фестиваль вперше представляє у партнерстві з Британською Радою. Програма висвітлює фільми про дезінформацію та розвиток критичного мислення. Роман Бондарчук, член журі Балканської програми фестивалю, особисто представить покази «Редакції». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3969416-ukrainskij-film-redakcia-pokazut-na-miznarodnomu-kinofestivali-u-sofii.html>

NV. – 2025. – 11 бер. Фестиваль квір-кіно SUNNY BUNNY оголосив дати проведення. – Інф.

Фестиваль ЛГБТКІА+ кіно SUNNY BUNNY втретє відбудеться у Києві з 18 по 25 квітня. Кінофестиваль, започаткований вже після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну, на знак вдячності за можливість жити і проводити культурні події в столиці, дарує 100 безкоштовних абонементів українським військовим, розповів директор кінофестивалю Богдан Жук. Отримати абонемент військовослужбовцям зможуть на стійці акредитації в кінотеатрі «Жовтень» в дні проведення кінофестивалю, пред'явивши воєнний квиток або інше посвідчення, що підтверджує службу в ЗСУ. Тим часом вже зараз у продаж надійшли абонементи на SUNNY BUNNY 2025. Організатори фестивалю оголосять програму на початку квітня. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/festival-kvir-kino-sunny-bunny-proyde-v-kiyevi-u-kvitni-50497019.html>

NV. – 2025. – 11 бер. Мій дорогий Тео. В Копенгагені відбудеться прем'єра стрічки військової Аліси Коваленко, в основі якої її листи до сина. – Інф.

23 березня на Копенгагенському міжнародному фестивалі документального кіно відбудеться прем'єра стрічки української режисерки та військової Аліси Коваленко «Мій дорогий Тео». Навесні 2022 року Аліса Коваленко долучилася до лав захисників. З її 5-річним сином лишився чоловік, французький письменник та продюсер Стефан Сіохан. Після того як Алісу Коваленко відправилася на фронт, вона почала писати листи до свого сина. Ці листи лягли в основу документальної стрічки «Мій дорогий Тео», який структурований як серія послань мами, яка перебуває на війні, до сина. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/v-kopengageni-vidbudetsya-prem-yera-filmu-viyskovoji-alisi-kovalenko-50496992.html>

NV. – 2025. – 11 бер. Від творців горору «Конотопська відьма». В Україні стартували зйомки зомбі-муві «Каховський об'єкт». – Інф.; Village Україна. – 2025. – 11 бер. Зомбі-горор про підрив Каховської ГЕС: автори «Конотопської відьми» почали зйомки нового фільму. – Яковенко І.; Укрінформ. – 2025. – 11 бер. У Києві стартували зйомки зомбі-фільму «Каховський об'єкт». – Інф.

Десятого березня у Києві розпочалися зйомки повнометражного фільму «Каховський об'єкт». Це наступний проєкт FILM.UA Group у лінійці горорів про кіногероїнь темних часів. Першим став минулорічний кінохіт «Конотопська відьма». «Каховський об'єкт» буде знято у піджанрі горорів – зомбі-муві. За задумом авторів, стрічка у жорстокій формі деромантизуватиме «совок» і радянські наративи. Над фільмом працює та ж команда, що створювала горор «Конотопська відьма» – продюсерка Ірина Костюк, виконавча продюсерка Олександра Лозинська та сценарист Ярослав Войцешек. Події фільму відбуваються під час повномасштабного вторгнення. Головна героїня Мара – це збірний образ українських жінок-військових. Її роль у фільмі зіграє акторка Марина Кошкіна. Головну чоловічу роль виконав актор-військовий Володимир Рашук. Режисером стрічки став Олексій Тараненко. Вихід в прокат Каховського об'єкту планується вже восени 2025 року. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/filmi-2025-startuvali-zyomku-gororu-pro-radyanskih-zombi-kahovskiy-ob-yekt-foto-50497002.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/360679-zombi-goror-pro-pidriv-kahovskoyi-ges-avtori-laquo-konotopskoyi-vidmi-raquo-pochali-zyomki-novogo-filmu>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3969397-u-kievi-startuvali-zjomki-zombifilmu-kahovskij-obekt.html>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2025. – 11 бер. Для киян і гостей міста проведуть

безоплатні екскурсії, зокрема для людей із порушеннями слуху та ВПО. – Марків Н.

Управління туризму та промоцій КМДА і Київський центр розвитку туризму підготували чотири екскурсії столицею та два лекторії на безоплатній основі. Лекторій «Київ. Втрачена краса» (адаптований для людей із порушеннями слуху) триватиме 13 березня; лекторій «Ми гуляємо мостами» – 14 березня; екскурсії «Все починається з Університету» та «Прогулянка сучасною Оболонню» – 15 березня; екскурсії – «Київ хрещатий» (адаптована для людей із порушеннями слуху) та «Смарагдова сага» – 16 березня.

Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109692/>

Література

День. – 2025. – 11 бер. Україна бере участь у Лондонському книжковому ярмарку. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 11 бер. На Лондонському книжковому ярмарку представлені 13 українських видавництв. – Інф.

На Лондонському книжковому ярмарку, що триває з 11 по 13 березня, відбулося відкриття українського національного стенду, на якому представлено 13 видавництв. Офіційне відкриття українського національного стенду, організатором якого є Український інститут книги, відбулося 11 березня. Український стенд має номер 5E100. На ньому представлено видавництва «Моя книжкова полиця», «Саміт-Книга», «Артбукс», «Навчальна книга – Богдан», літературна агенція «Літ ґрунт», «Видавництво Старого Лева», Vivat, літературна агенція «Ovo», «Каламар», punkt publishing, АССА, «Ранок», «Букшеф». Наразі не відомо, чи буде Україна надалі брати участь у виставках в Лондоні. Це пояснюють складнощами взаємодії з організаторами виставки. Посольство України у Великій Британії допомогло доставити книжки на ярмарок. Українських подій у програмі не буде. Запланований раніше захід, на якому мав бути посол Валерій Залужний, скасували через не підтвердження у посольстві його участі. Поза межами програми у Лондоні 13 березня відбудеться одна українська подія за участі мистецтвознавиці Оксани Семенік. Йтиметься про українське мистецтво і деколонізацію. Лондонський книжковий ярмарок зараз очолює Адам Ріджвей. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/110325-ukrayina-bere-uchast-u-londonskomu-knyzhkovomu-yarmarku>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3969370-na-londonskomu-knizkovomu-armarku-predstavleni-13-ukrainskih-vidavnictv.html>

Village Україна. – 2025. – 11 бер. «Катананхе», «Арабески». Це довгий список премії книжкових блогерів від фестивалю «Книжкова країна». – Головань Д.

Премія книжкових блогерів від фестивалю «Книжкова країна» оголосила довгий список книжок. Це видання, опубліковані в Україні з травня 2024 по березень 2025 року. Переможця визначать шляхом голосування читачів й оголосять на фестивалі «Книжкова країна» 24–27 квітня на ВДНГ. Видання

публікує назви книжок, що ввійшли до довгого списку. Книги фіналістів потім передають у бібліотеки на сході України. До журі входять книжкові блогери: Надія Панченко (Svitlo bibliotek); Тетяна Гонченко (Непозбувний книгочитун); Юлія Типустяк (Проліт); Олексій Рафалович (Перехресні стежки); Сергій Маловічко (A book about); Діана Данилюк (Називай мене Діаночка); Марі Ініч (Марі Ініч про книжки); Валентина Комар (In book we trust); Ліза Сусік (Susik.book); Дмитро Катеруша (Dima.superpersik). Премію книжкових блогерів створено для популяризації читання в Україні. Вона відзначає книги, які стали помітними подіями в літературі, активно обговорювалися в соцмережах і зацікавили читачів. Тут немає поділу за жанрами чи глибокого аналізу стилю. Головне – вплив книги на аудиторію, її популярність та резонанс у спільноті. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/360671-tse-dovgiy-spisok-premiyi-knizhkovih-blogeriv-vid-festivalyu-laquo-knizhkova-krayina-raquo-nbsp>

Вечірній Київ. – 2025. – 11 бер. Стартував конкурс на здобуття Всеукраїнської літературно-мистецької премії «Київська книга року» – 2025. – Марків Н.; Укрінформ. – 2025. – 11 бер. Проходить конкурс на здобуття премії «Київська книга року». – Інф.

Інститут політико-правових та релігійних досліджень оголосив конкурс на здобуття Всеукраїнської літературно-мистецької премії «Київська книга року» – 2025. Метою премії є підтримка творчих діячів, відзначення авторів, видавництв, представників творчої спільноти, які зробили значний внесок у популяризацію української книжки, популяризація творчості тощо. Видання, висунуті на здобуття премії, мають бути змістовними та видані на високому естетичному, художньому та поліграфічному рівні. Прийом видань здійснюється з 09.03.2025 по 01.08.2025. Оголошення переможців – 24.08.2025. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109684/>
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3969327-prohodit-konkurs-na-zdobutta-premii-kiivska-kniga-roku.html>

NV. – 2025. – 11 бер. Встань і вбий першим. У Києві пройде презентація книги лауреата Пулітцерівської премії про ліквідацію ворогів Ізраїлю. – Інф.

У книжковій серії «Єврейська бібліотека», започаткованій Єврейською конфедерацією України, вийшла друком чергова книга – «Встань і вбий першим. Таємна історія ліквідацій ворогів Ізраїлю» Ронена Бергмана – лауреата Пулітцерівської премії, відомого ізраїльського журналіста-розслідувача. Презентація книги відбудеться 17 березня у книгарні «Книголенд» у Києві. Як розповів президент Єврейської конфедерації України Борис Ложкін, у назві книги Ронен Бергман використав фрагмент цитати з Талмуду: «Якщо хтось прийде убити тебе, повстань та убий першим». Раніше у «Єврейській бібліотеці» було видано «Ізраїль. Історія відродження нації» д-ра Данієля Гордіса; «Моє життя» – автобіографія четвертого прем'єр-міністра Ізраїлю,

клянки Голди Меїр; «Моссад. Найвидатніші операції ізраїльської розвідки» (Міхаель Бар-Зохар, Ніссім Мішаль); «Мова пророків. Життя Бен-Єгуди та неймовірне відродження іврити» (Роберт Сент-Джон, американський журналіст, письменник) та «Амазонки Моссаду. Жінки в ізраїльській розвідці» (Міхаель Бар-Зохар, Ніссім Мішаль). Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/vstan-i-vbiy-pershim-ronen-bergman-u-kiyevi-proyde-prezentaciya-knigi-pro-likvidaciyu-vorogiv-izrajilyu-50496969.html>

Український тиждень. – 2025. – 11 бер. Видання класики як предмет інтер'єру: що не так. – Петренко-Цеунова О.

«В Україні вже кілька років триває бум видань класики. Видавництва змагаються в оригінальності дизайну та маркетингових рішеннях, і класика має попит. Проте минули часи, коли ми просто раділи виходу чергової української книжки – незалежно від її якості. Український видавничий ринок потроху наситив книжковий голод, і тепер вибагливі читачі ретельно зважають на якість роботи з класикою – і очікують цього від видавців. Зокрема нещодавно у видавництві «А-ба-ба-га-ла-ма-га» вийшло опатне видання «Києво-Печерського патерика». Та перша радість від того, що давню пам'ятку можна читати в сучасному красивому оформленні, була затьмарена браком культури видання давньої пам'ятки. Це зауважив харківський дослідник середньовічної і ранньомодерної літератури архієпископ Ігор (Ісіченко). Ілюстратором видання зазначений гравер Лаврської школи Майстер Ілля, що жив у XVII столітті. У барокову добу з'явилося кілька нових авторських редакцій Києво-Печерського патерика, Ілля зробив ілюстрації до однієї з них – «Патерик ілі Отечник Печерській», опублікованої 1661 року й передрукованої в 1678 та 1702 роках. Ілля аж ніяк не був автором, хоч у деяких інтернет-книгарнях його некоректно вказують як автора. Ба більше, текст видання, що вийшло в «А-ба-ба-га-ла-ма-га», взято не з барокової, а із давнішої середньовічної Другої Касіянівської редакції Києво-Печерського патерика 1462 року. І ніде про це не сказано. Це вже четвертий переклад цієї редакції українською, попередні здійснили о. Атанасій Великий ЧСВВ (1973), Ірина Жиленко (2001), Марія Кашуба й Надія Пікулик (2001). Тепер пам'ятку переклав історик і перекладач Володимир Панченко, котрий досі із церковнослов'янської не перекладав. Можна лише припустити, що видання здійснене за публікацією Дмитра Абрамовича (1930), перевиданою 1991 року Володимиром Кречетом. У книжці про це не сказано. Зате на сайті видавництва детально роз'яснено тип палітурки... Ще один приклад браку уваги до роботи з текстологією – промо-кампанія видання «Сновійко» та інші казки» Андерсена в перекладі Михайла Старицького від видавництва «Основи». В першому анонсі в соцмережах видавці наголосили на дизайні й ані слова не сказали про те, хто працював над текстом видання... Прикро, що у декого видання класики досі асоціюються з чимось статусним і дорогим, що варто лише подарувати чи отримати в подарунок, поставити на полицю і милуватися – без огляду на те, що написано й за якою редакцією». Докладно:

<https://tyzhden.ua/vydannia-klassyky-iyak-predmet-inter-ieru-shcho-ne-tak/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 11 бер. Одеський художній долучився до спільноти європейських музеїв. – Інф.

Одеський художній долучився до Мережі європейських музейних організацій NEMO. Про це у Фейсбуці повідомили в Одеському національному худ музеї. «NEMO (Network of European Museum Organisations), заснована в 1992 році як незалежна мережа національних музейних організацій, разом вони представляють понад 30 тисяч музеїв у 40 країнах Європи. Цього року вони надали безкоштовне членство 7 українським музеям. Дякуємо за можливість доєднатися до спільноти!» – йдеться в повідомленні. Окрім ОХМ до NEMO вже долучилися Національний музей у Львові імені Андрея Шептицького, Чернігівський обласний художній музей, Дім Франка, Харківський історичний музей, Національний музей історії України у Другій світовій війні та Одеський музей західного і східного мистецтва. Одеський національний художній музей — державний художній музей, розташований у центрі Одеси, у будівлі садиби родини Нарішкіних, пам'ятнику архітектури початку XIX століття. Він відкрився 6 листопада 1899 року. З 14 жовтня 2021 має статус національного. Колекція музею нараховує понад 10 тис. робіт. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3969262-odeskij-hudoznij-dolucivsa-do-spilnoti-evropejskih-muzeiv.html>

Дзеркало тижня. Україна. –2025. – 11 бер. Український авангард повертає Київ на мистецьку мапу світу. – Резніченко В.

У Музеї історії міста Києва відкрилася перша експозиція новоствореного Музею авангарду – «Український авангард. Еволюція. Поповнення колекції 3.0». Виставка презентує понад 50 унікальних експонатів, зокрема роботи світових зірок класичного авангарду та їхніх послідовників. Музей авангарду офіційно створили 12 листопада 2024 року відповідно до розпорядження начальника Київської військової адміністрації. Це десята філія Музею історії міста Києва, яка має на меті збереження та популяризацію українського авангардного мистецтва. Відкриття першої виставки у межах нового музею є знаковою подією для мистецької спільноти та суспільства загалом. На виставці представлено роботи видатних українських художників-авангардистів, зокрема Костянтина Піскорського, Василя Кричевського, Олександра Хвостенко-Хвостова, Оксани Павленко, Хани Орлової, Олексія Владімірова, Ганни Криволап, Володимира Вештака, Романа Жука, Олега Тістола та Марини Скугаревої. За словами куратора проєкту, ініціатора та ідеолога створення Музею авангарду Юрія Комелькова, ця інституція має стати не лише осередком культурної пам'яті, а й джерелом національної гордості, натхнення та мистецького розвитку. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/ukrajinskij-avanhard-povertaje-kijiv-na-mistetsku-mapu-svitu.html>

Україна молода. –2025. – 12 бер. Воїн, борець і переможець. У Києві

відкрилася виставка «Наш Шевченко». – Пароваткіна Г.

У Національному музеї Тараса Шевченка відкрилася виставка «Наш Шевченко». Ініціатором проєкту став відомий художник Петро Бевза. Як свідчить ця експозиція, в Україні «офіційної» мумії Шевченка нарешті вже немає. Є – живий, саркастичний, з добрим почуттям гумору Тарас – наш сучасник. Докладно про виставку та трансформації у самому музеї Тараса Шевченка:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3949/196/188352/>

Вечірній Київ. – 2025. – 11 бер. У столиці демонструють пейзажі місць України, де бував Тарас Шевченко. – Катаєва М.

До Шевченківських днів у Національному музеї Тараса Шевченка відкрили виставку «Місця щасливих людей», що запрошує «помандрувати» шевченківськими місцями. До експозиції увійшли твори Сергія Шишка, Миколи Лихошви, Леоніда Литвина та інших українських художників із колекції Національного музею Тараса Шевченка. З фондів відібрали роботи, що зображують різні місця України, де бував Тарас Шевченко. Заввідлом розвитку Національного музею Тараса Шевченка Тетяна Дубина розповідає, що музейники прагнули показати Шевченківські місця, якими сьогодні подорожують. І це не тільки Канів, Моринці чи Кирилівка. Але й маєтки, в яких він бував, як маєток в Качанівці чи маєток Лизогубів у Седневі. Виставка триватиме до 30 березня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109673/>

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 11 бер. Схили київського фунікулера хочуть забудувати вже 20 років. Під загрозою також 200-річна садиба. – Головань Д.

«У січні стало відомо, що територію колишньої нижньої станції київського фунікулера й навколишній схил планують передати під будівництво житлово-офісного центру з паркінгом. Під забудову може потрапити й садиба Марії Буйницької, якій близько двохсот років... Насправді історія із забудовою цієї ділянки не нова й тягнеться ще з 2000-х років, кажуть активісти. Житлово-офісний комплекс може з'явитися на перетині вулиць Боричів Тік і Боричів узвіз, зазначав пам'яткоохоронець Дмитро Перов... Директорка Департаменту охорони культурної спадщини КМДА Марина Соловійова у відповіді на запит Віледжа підтвердила, що ця ділянка перебуває одразу в кількох охоронних зонах: у центральному історичному ареалі Києва; в архітектурній та археологічній охоронних зонах; на території пам'ятки ландшафту й історії місцевого значення «Історичний ландшафт Київських гір і долини Дніпра»; на території державного історико-архітектурного заповідника «Стародавній Київ»; в охоронній буферній зоні другої категорії «Пам'ятки архітектури національного значення Андріївської церкви»; у межах пам'ятки археології місцевого значення «Культурний шар Подолу IX–XVIII століть»; у буферній зоні об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО – Софійського собору та Києво-Печерської лаври. «У межах і режимах використання цієї буферної зони чітко

зазначено, що нове будівництво заборонене», – наголосила Марина Соловійова... Проте реконструкція та реновація наявних будівель тут дозволена, уточнила вона, – за умови, що не змінюються їхні геометричні параметри й не порушуються природні, історичні й пейзажні якості ландшафту... Боричів узвіз – одна з найстаріших вулиць Києва, що сполучала Верхнє місто з Подолом ще в Середньовіччі, пояснює активіст «Спадщини» Анатолій Погорілий. «Чи доцільно почати будівельні роботи в такому місці? Чи потрібно надавати дозволи на будівництво в таких місцях, щоби потім отримувати незадоволених інвесторів у будівництво? Раціональніше залишати в спокою ці земельні ділянки. У такому випадку ані у громади не буде претензій до міської адміністрації, ані в девелоперів», – вважає активіст... На одній із ділянок, які хочуть забудувати, розташована історична садиба Марії Буйницької, якій приблизно 200 років. Плани будівництва включають знесення будівлі, стверджує активіст Дмитро Перов. У проєкті рішення садибу називають двоповерховою будівлею в занедбаному стані. Насправді ця садиба – одна з найстаріших будівель на Боричевому узвозі. Її звели в першій половині ХІХ століття, приблизно між 1811 і 1846 роками, йдеться на сайті проєкту «Мапа Реновації». На фотографіях 1870-х років будинок був одноповерховим, але між 1898 і 1912 роками його перебудували, додавши другий поверх. У 1960-х роках будівлю знову змінили: фасад облицювали керамічною цеглою, а з південно-східного боку добудували сходову клітку із залізобетону. До 2010-х років будинок мав цілі вікна, але зараз перебуває в аварійному стані... Хоча будівля зазнала численних перебудов, її історична цінність лише зростає, вважає активіст «Спадщини» Анатолій Погорілий... Садиба Буйницької досі не має статусу пам'ятки, зазначила директорка департаменту охорони культурної спадщини КМДА Марина Соловійова у відповідь на запит Віледжа. Інспектори вже оглядали цю будівлю й підтвердили її незадовільний стан. Проте поки що жодних досліджень щодо її історичної цінності не проводили... Активісти намагаються зупинити забудову схилів київського фунікулера через петиції, але Київрада блокує їх ще на етапі модерації. Пам'яткоохоронець Дмитро Перов розповів, що створив кілька петицій із різними формулюваннями, але жодна не пройшла модерацію на сайті Київради. На його думку, це може бути способом уникнути розгляду вимог громади...». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city/360641-shili-kiyivskogo-funikulera-hochut-zabuduvati-vzhe-20-rokiv-pid-zagrozoyu-takozh-200-richna-sadiba>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm